

Företag och företagare i jordbruket 2007

JO0106

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
A Administrativa och legala uppgifter	2
A.1 Ämnesområde	2
A.2 Statistikområde	2
A.3 SOS-klassificering	2
A.4 Statistikansvarig	2
A.5 Statistikproducent	3
A.6 Uppgiftsskyldighet	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8 Gallringsföreskrifter	3
A.9 EU-reglering	3
A.10 Syfte och historik	3
A.11 Statistik användning	3
A.12 Uppläggning och genomförande	4
A.13 Internationell rapportering	4
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B Kvalitetsdeklaration	4
B.0 Inledning	4
B.1 Innehåll	4
1.1 Statistiska målstorheter	4
1.1.1 Objekt och population	5
1.1.2 Variabler	5
1.1.3 Statistiska mått	5
1.1.4 Redovisningsgrupper	5
1.1.5 Referenstider	6
1.2 Fullständighet	6
B.2 Tillförlitlighet	6
2.1 Tillförlitlighet totalt	6
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning	6

2.2.3	Mätning	6
2.2.4	Svarsbortfall	6
2.2.5	Bearbetning	6
2.2.6	Modellantaganden	6
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	7
B.3	<i>Aktualitet</i>	7
3.1	Frekvens	7
3.2	Framställningstid	8
3.3	Punktlighet	8
B.4	<i>Jämförbarhet och sammanvändbarhet</i>	8
4.1	Jämförbarhet över tiden	8
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	8
4.3	Sammanvändbarhet med annan statistik	8
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	9
5.1	Spridningsformer	9
5.2	Presentation	9
5.3	Dokumentation	9
5.4	Tillgång till primärmaterial	9
5.5	Upplysningstjänster	9

A Administrativa och legala uppgifter

A.1 Ämnesområde

Jord och skogsbruk, fiske

A.2 Statistikområde

Jordbrukets struktur

A.3 SOS-klassificering

Tillhör Sveriges officiella statistik (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se http://www.scb.se/templates/Standard_55322.asp

A.4 Statisticiansvarig

Myndighet/organisation:	Jordbruksverket
Postadress:	551 82 Jönköping
Besöksadress:	Vallgatan 8
Kontaktperson:	Ann-Marie Karlsson
Telefon:	036 - 15 59 33
Telefax:	036 - 34 01 96
E-post:	fornamn.efternamn@sjv.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation:	Jordbruksverket
Postadress:	551 82 Jönköping
Besöksadress:	Vallgatan 8
Kontaktperson:	Ulf Svensson
Telefon:	036 - 15 50 74
Telefax:	036 - 34 01 96
E-post:	fornamn.efternamn@sjv.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99), förordningen om den officiella statistiken (SFS 2001:100) och Jordbruksverkets föreskrifter om statistisk undersökning avseende strukturen i jordbruket (SJVFS 2007:20).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

-

A.9 EU-reglering

Denna statistik baseras på en undersökning som regleras genom Rådets förordning (EEG) nr 571/88 om uppläggningsen av gemenskapsundersökningar om företagsstrukturen i jordbruket.

A.10 Syfte och historik

Sedan många år tillbaka genomförs statistiska undersökningar för att redovisa jordbrukets struktur. En del av denna redovisning har bestått i att statistiskt belysa antalet företag efter belägenhet, bruksform, företagarkategori och storleksgrupp och antalet företagare efter bl.a. ålder och kön. Redovisningen har baserats på undersökningar som har genomförts i form av postenkäter till jordbruksföretagen.

A.11 Statistikanvändning

Denna typ av statistik används av EU-kommissionen som underlag för bedömningar av effekten av den förda jordbrukspolitiken samt för analyser och utredningar. I Sverige används statistiken bl.a. av branschorganisationer, enskilda företag och Jordbruksverket som underlag för kalkyler, prognoser och utredningar.

A.12 Uppläggning och genomförande

Statistiken bygger på uppgifter i lantbruksregistret (LBR) som omfattar samtliga jordbruksföretag i landet. LBR baseras på en postenkätundersökning i juni 2007 till samtliga jordbruksföretag samt på en bearbetning av Jordbruksverkets administrativa register för arealbaserade stöd (ARARAT). Postenkätundersökningen var en del av en större strukturundersökning som EU:s medlemsländer skulle genomföra 2007.

A.13 Internationell rapportering

Redovisning sker till Eurostat.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Strukturundersökningen kommer nästa gång att genomföras år 2010. Undersökningen är då en totalundersökning och antalet variabler kommer att utökas. Det är också möjligt att de nedre tröskelvärdena kommer att förändras.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Denna statistik redovisar antalet företag och antalet företagare i juni 2007 efter olika indelningar. Statistiken baseras på en postenkätundersökning som genomfördes till följd av krav inom EU på att statistiska strukturundersökningar ska genomföras i medlemsländerna.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

De statistiska målstorheterna är:

- antal jordbruksföretag av olika slag i juni 2007,
- antal jordbruksföretagare av olika slag i juni 2007
- arealer av olika slag på jordbruksföretagen i juni 2007.

1.1.1 Objekt och population

Målpopulationen utgörs av de jordbruksföretag i landet, som i juni 2007 uppfyllde något av följande kriterier:

- Brukade mer än 2,0 hektar åkermark (inkl usive träda)
- Ägde en djurbesättning som någon gång fr.o.m. den 1 januari 2007 t.o.m. den 5 juni 2007 omfattade minst
 - 50 mjölkkor eller
 - 250 nötkreatur eller
 - 50 suggor eller
 - 250 svin eller
 - 50 tackor eller
 - 1 000 höns och kycklingar
- Drev yrkesmässig trädgårdsodling om minst
 - 2 500 kvadratmeter frilandsareal eller
 - 200 kvadratmeter växthusyta

Med jordbruksföretag avses en inom jordbruk, husdjursskötsel eller trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning.

Med företagare avses den person som juridiskt och ekonomiskt svarar för verksamheten på jordbruksföretaget.

1.1.2 Variabler

De variabler som redovisas är:

- antal jordbruksföretag,
- antal jordbruksföretagare,
- arealer vid jordbruksföretag.

1.1.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av *totaler*.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Antalet jordbruksföretag redovisas efter indelningar avseende:

- Region (län, produktionsområde och stödområde)
- Företagets åkerareal
- Företagets jordbruksmark
- Brukningsform (helt ägda, helt arrenderade, delvis arrenderade)
- Företagskategori (enskild firma, aktiebolag, övrigt)
- Driftsinriktning

Antalet jordbruksföretagare redovisas efter indelningar avseende:

- Region (län, produktionsområde och stödområde)
- Företagets åkerareal
- Företagets jordbruksmark
- Kön

Arealer redovisas efter indelningar avseende:

- Region (län, produktionsområde och stödområde)
- Företagets åkerareal
- Företagets jordbruksmark
- Brukningsform (ägd resp. arrenderad)
- Driftsinriktning
- Ålder på företagaren
- Kön på företagaren

Regionala uppgifter per kommun motsvarande de ovan nämnda redovisas i en Excellfil på Jordbruksverkets webbplats (www.sjv.se).

1.1.5 Referenstider

Uppgifterna avser den 5 juni 2007.

1.2. Fullständighet

-

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

I denna statistik förekommer täckningsfel, bortfallsfel, mätfel och bearbetningsfel. Dessa fel bedöms sammantaget ha liten inverkan på statistikens tillförlitlighet.

2.2 Osäkerhetskällor

-

2.2.1 Urval

Urvalsfel förekommer inte eftersom denna statistik baseras på uppgifter från samtliga jordbruksföretag i populationen.

2.2.2 Ramtäckning

Övertäckning förekommer inte, medan undertäckning förekommer om uppdateringen av jordbruksföretag i rampopulationen inte har blivit komplett. Rampopulationen utgörs av lantbruksregistret (LBR). Ramen för 2007 års undersökning består av LBR 2006 kompletterat med information från administrativa register såsom t.ex. Jordbruksverkets register över arealbaserade stöd (ARARAT). Företagsbegreppet i LBR och ARARAT skiljer sig åt. Med ett jordbruksföretag i LBR avses en inom jordbruk, skogsbruk, husdjursskötsel eller trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning. Ett företag i LBR kan därför bestå av flera jordbrukare som ansökt om arealbaserade stöd. I samband med EU:s senaste jordbruksreform, som genomfördes i Sverige år 2005, ökade antalet ansökningar om arealbaserade stöd kraftigt. En stor del av de nya ansökningarna kom från jordbrukare som tidigare inte ansökt om stöd och därmed inte funnits med i registret över de arealbaserade stöden. En stor del av

dessa jordbrukare kunde inte heller hänföras till ett befintligt företag i LBR.
 Dessa jordbrukare skulle kunna vara

- markägare som p.g.a. jordbruksreformen beslutat att själva bruka marken istället för att arrendera ut den till en annan brukare,
- jordbrukare/företag som tidigare funnits i LBR men som tagits bort från registret, vilket kan vara fallet om jordbruksföretaget lämnat felaktig information gällande registervariabler i LBR eller om de inte svarat på enkätundersökningarna under flera år, eller
- jordbrukare/företag som aldrig tidigare funnits med i LBR.

I de fall en jordbrukare som ansökt om arealbaserat stöd inte kan hänföras till ett befintligt företag i LBR skapas ett nytt företag. Det ökade antalet ansökningar om arealbaserade stöd 2005 ledde därför till att antalet företag med mer än 2 hektar åkermark 2005 blev ca 8 000 eller 12 % fler än 2003. Effekten på arealen åkermark var däremot liten. Ökningen av antalet företag i jordbruksstatistiken 2005 jämfört med tidigare år innebär inte med säkerhet att den faktiska strukturen i jordbruket förändrats på motsvarande sätt.

Mellan åren 2005 och 2007 har inga större förändringar skett av stödreglerna.

2.2.3 Mätning

Mätfel förekommer i den grad uppgifterna i enkätundersökningens svarsblanketter är felaktiga. I enkätundersökningen görs kontroller dels av inlästa värden genom verifiering, dels i efterhand av avvikelser från förväntade värden.

2.2.4 Svartsbortfall

Svartsbortfallet i enkätundersökningen var ca 5 %.

2.2.5 Bearbetning

Fel från bearbetningsprocessen har upptäckts (främst fel från skanning) och åtgärdats. Kvarstående fel från bearbetningsprocessen bedöms inte påverka resultaten i stort även om felaktiga uppgifter kan finnas för enskilda företag.

2.2.6 Modellantaganden

-

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

-

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningar om antalet företag och företagare kommer närmast att göras avseende år 2010.

3.2 Framställningstid

Tolv månader

3.3 Punktlighet

Publiceringen skedde enligt publiceringsplan.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Ökningen av antalet företag i jordbruket 2005 jämfört med tidigare år bör tolkas med försiktighet. Den innebär inte att den faktiska strukturen förändrats på motsvarande sätt.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

-

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Strukturundersökningen genomförs på likartat sätt i samtliga EU-länder, varför de svenska resultaten är jämförbara med motsvarande resultat från övriga EU-länder.

En jämförelse av antal företag och arealer mellan Jordbruksverkets administrativa system och denna statistik redovisas i tabblån nedan.

Tablå A. Jämförelse mellan denna statistik och Jordbruksverkets administrativa register

	Antal företag	Areal åker	Areal bete
Redovisning av populationen			
- Som också finns i administrativa system	69 755	2 637 683	487 185
- Som inte sökt stöd (Ej i administrativa system, dvs. restpopulationen)	2 854	12 475	2 288
Summa	72 609	2 650 158	489 473
Under tröskelvärde			
- Som finns i ararat	11 917	6 702	41 391
- Som inte sökt stöd (Ej i administrativa system)	10 218	648	1 443
- Företag som ej hittas	okänt	okänt	okänt

Tabblån visar att det i populationen finns 69 755 företag som också återfanns i Jordbruksverkets administrativa register, samt 2 854 företag som hämtats från LBR 2006 och som i enkäten har svarat att man bedriver jordbruksverksamhet. Jordbruksverket bedömer att den metod som används för att skapa populationen inte innebär täckningsfel som påverkar resultaten.

Under arbetet med undersökningen bearbetas också ett antal företag som inte ingår i populationen. Knappt 12 000 företag återfanns i framförallt ARARAT men hade en verksamhet under tröskelvärdena. Anledningen var främst att

företagen brukade mindre än 2 hektar åker. Ytterligare 10 000 företag hade tidigare ingått i LBR populationen, inte sökt stöd år 2007 och hade en verksamhet som understeg tröskelvärdena. Troligen finns också ytterligare ett antal företag under tröskelvärdena som inte hittats.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken presenteras i Statistiska meddelanden, JO 34 SM 0801, på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under avdelningen "Statistik" samt på SCB:s webbplats www.scb.se under Jord- och skogsbruk, fiske. Vissa statistikuppgifter redovisas också i Jordbruksstatistisk årsbok.

5.2 Presentation

Presentation sker i form av tabeller, diagram och textkommentarer.

5.3 Dokumentation

Denna produktbeskrivning utgör dokumentation över undersökningen.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB kan på beställning utföra specialbearbetningar av materialet.

5.5 Upplysningstjänster

Frågor om undersökningen besvaras av Ulf Svensson, telefon 036-15 50 74. Frågor kan även sändas till e-postadressen statistik@sjv.se.